

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Váár L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20. —

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ÉLTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Készíratok nem adatnak vissza.

Az új esztendő.

Morituri te salutant. A feláldozandók üdvözlök az 1916-iki esztendőt. A béke angyalát még az ideai karácsonyi ünnepek sem engedték leszállani csak rövid időre sem; ekkor kezdett megint kísérletezni az emberpusztítással az orosz, akinek sok százezer embere fizetett már életével a kegyetlen cári akaratért, amely a mi nagy ünnepünket sem akarja ismerni. Pedig mindhiába; ünnepnapunk mégis közeledik, s az ideai új esztendő küszöbén felemelő bizalommal várhatjuk a szebb tavasz hajnalát. Végét még nem látjuk a vérontásnak, s azért megdölgöndő volt minden zajos mulatság az ideai Szilveszter napon. A tavalyi és az ideai Szilveszter-nap hangulata közt levő különbség a magukba szállásra int bennünket. Száz esztendő vagy kétszáz esztendő óta nem volt annyira telve tanulságokkal az óév bucsuzása, mint most. Ne legyen költői kép csupán az óesztendő kitessekelése az új év első harangütésekor. Újjá kell születnie nem csak az esztendőnek, hanem egész Magyarország polgárságának. És eddig még mindig nem látszik teljességében az újjászületés elhatározása.

Hadseregünk csodálatos munkát végzett, sok ifju- és férfilet feláldozásával, sok nyomorúság vállalásával. — Ennek az önfeláldozásnak csak akkor lesz meg a gyümölcse, ha Magyarország jövő fejlődését anyagi és erkölcsi esz közökkel biztosíthatja. Az anyagit emlitenünk sem kellene. Mert ahol bátor és tiszta erkölcsi erő uralkodik, ott föllendül az anyagi jólét is. Ennek az elvnek, amelyet a világtörténelem léptenyomon igazol, nagyon sok sérelmével találkozunk eddig. Az esztelen önzés, amely nem látja a holnapot, csak egyéni vágyait akarja kielégítve látni, jöjjön azután bár a vízözön, mint Franciaország léha erkölcsű királya mondta (s az be is következett), a hosszú béke alatt elburjánzott nálunk. A sok ferde jogi és társadalmi elv, aminek végcélja csak az volt, hogy az elv hirdetőinek szerezzon gazdaságot és hatalmat; a gazdasági életben elharapózott sok visszaélés, fosztogatás, csalás, hamisítás, a műveltség demoralizálása, elposványosítása, a cafrangokkal palástolt lelki sivárság nemcsak az értelmiséget fenyegette megöléssel, hanem rombolt már a nép között is, teremtve sok földönfutót, ingyenélő akarót, szerencsevadászt, minden egészséges társadalmi élet nyugót és megrontóját.

A háboru viharától vártuk a tisztulást. Nem is türelmetlenkedünk, hogy ennek a tisztulásnak eredményét még nem látjuk a várt mértékben. Be kell annak következnie; de valójában csak a háboru után. — Most igen sokan az

emberek elől elrejtözve siratják vesztésüket és töpregenek a mulandóság fölött; mások meg, akik közvetlenül nem szenvedtek a háboru csapásától, még szertelenkedve élnek megszórt léha elveik szerint. Majd ha visszatérnek a milliók; akik a legsúlyosabb, véres iskolát járták végig; akkor remélhetőleg meg fog történni az érdeemesek különválasztása, mint akik egyedül alkalmasak a regenerálás munkájára.

De az itthon levő társadalom jobb részének már most kötelessége, hogy előkészítse a békével beálló új esztendőt. Emberelje meg magát megint ebben a válságos időszakban a társadalom; ne keresse még most is kényelmét és önző jólétét, mások elnyomásának árán is; aki a háboruból mások rovására akar erkölcsi és anyagi hasznot szerezni, azt űzze ki a társaságból. Amig ezzel nem bünteti a társadalom lealacsonyítóit és szípolozóit, addig hasztalan minden panasz és bosszankodás. Nem egy nagy dolgot tudott már kivívni a társadalmi erő: csak éppen akkor hagyná cserben a hatalma, — amikor Magyarország új életének megteremtését kell kivívnia?

A magyar társadalom nevelését új alapra kell fektetni, illetőleg a modern követelmények vezérfonala mellett vissza kell térni a régi alapra. Nemrég bizonyítottuk ugyanezen a helyen a nemzeti szellemű nevelés e teljes mértékben való végrehajtását. Ettől a gondolatától át van hatva minden olyan pedagógus és közéleti férfi, — aki Magyarország harmonikus fejlesztését szem előtt tartja. A nemzeti szellemű nevelés pedig magában hordja az idealizmust. Nem elmezavaró ábrándozást akarunk mi, mert ez már csak elfajulása az idealizmusnak; az anyagelviség hirdetői a két fogalmat szándékosan összezavarják. Idealizmus kell a nevelésben, hogy az ifju lelke elé tűzhesse a nemes élet célját, megtanulja mindenben embertársát becsülni, megértse a nemzet, mint az összes egyének és családok magasabb érdekkörének eszméjét, törekvéseinek lényegét, jogait. Szerencsére még maradt elég idealizmus a nemzetben; mert máskülönb katonáink nem bírták volna rettenetes feladatukat, nem vetették volna életüket oda a közjóért, a haza megmentéséért, a haza megtámadott nagyságáért. Ezt az idealizmust ápolni és fokozni kell. Ennek kell a materiális gépezetek hajtóerejévé válni, amint válik Németországban. Ki kell szorítani Magyarország kulturális és gazdasági életének intézői közül mindazokat, akik ezt megérteni nem akarják, akik ennek ellene vannak, mert az egyéni zsákmányoló rendszert még a háboru vérrel nivelláló sivatárában is fenn akarják tartani. —

A közjónak alárendelt egyéni jog nem hogy csorbát szenvedne, hanem még jobban megerősödik, mert nagyobb biztosságot nyer, csak a mások egyéni jogának elnyomására való szabadságát veszti el. És éppen ezt kell kívánunk Magyarország jövője érdekében. Újjászülető boldog Magyarország megteremtését kívánjuk az új esztendőben.

A háboru.

Nagy szorultságokban az angoloknak is eszükbe jutott megint régebbi közkeletű mondásuk: time is money. Sőt idővel rájöttek arra, hogy pénznél többet is jelent az idő, mert a veszendőbe ment pénzt valahogy még vissza lehet szerezni, ellenben az eltékozolt idő többé vissza nem varázsolható. Még a harcúterem sem!

És mikor ennek az egész világot sarkaitban megingató világháborunak a 18-ik havában az örökös csalódások és a folytonos kudarcok folytán méltán idegeskedő angolok azon vettek észre magukat, hogy milyen nehezen tudnak még az Asquith kormány tagjai is tisztába jönni azzal, vajjon kell-e a háboruhoz katona, avagy nem: az időpocsékolásról szóló vádak folyton erősöböl s mind fenyegetőbb hangon jutottak kifejezésre Angliában.

Most amikor végül szó van „angol frontról” is, melyet eddigelé hiába kerestünk a világtájak valamennyi harcúteremén, az angol népnek lehetőleg sürgösen és határozottan dönteni kell afölött, vajjon a saját vérevel is részt akar-e venni a háboru erőszakolt meghosszabbításában? Most kell eldölni annak a kérdésnek, vajjon az általános védkötelezettség behozatalával az önkényes jelentkezéstől konokul tartózkodó angol ifjuságot harcba akarják-e vinni azon németek ellen, akiknek öregje-aprja át meg át van hatva a hazafias önfeláldozás megdicsőítő gondolatától.

Az angol védkötelezettség kérdése megérett a megoldásra. Lehetséges, ámátor nem éppen valószínű, hogy Asquith még egyszer elejét veszi a végzetesnek mutakozó belső és külső válságnak. Ha Anglia véderőproblemája megoldást nyer abban a szellemben, amelyben azt a szövetséges érdekek, óhajok és követelések értelmében kellene megoldani, nemcsak hogy még a tél folyamán, sőt már talán a legközelebbi napokban megkezdődik az entente szimultán és együttes nagy akciója, hanem a legkomolyabban kellene számolnunk a háboruak hosszabb időre való prolongálásával is.

Az angol krízis megoldása már legközelebb úgy az európai mint az ázsiai és afrikai harcútereken éreztetni fogja hatását.

Az angol ígéretekben még mindig bizakodó oroszok alighanem ismét elsiették a dolgot. Ők megint belekezdték a nagy offenzívába, mielőtt még az angolok és a többi szövetséges is a többi fronton megkezdtek volna a központi főhaditanács által ismételtelen aktuálisnak híresztelt általános támadást.

Az angol véderőreformmal kapcsolatos kormányválság, amennyiben várakozás ellenére a védkötelezettség a bukását vonná maga után, lesújtó hatással volna az ententera és megszibbasztaná ellenfeleink harci készségét.

Ez esetben nemcsak Szalonikiból, hanem a még a Dardanelláknál elfoglalva tartott Sedil-Bahr-i pozíciókból is vissza kellene vonni a francia és angol csapatokat. Ez a visszavonulás egyébként könnyen megtörténhetik az esetben is, ha a honvédelmi kérdés a védkötelezettség behozatalával nyer törvényes elintéztést, mert a háboru eddigi tapasztalatai után alig támadhat kétség aziránt, hogy a hatalmas

ágyuparkkal küszködő német, osztrák-magyar, bolgár serogek, melyekhez esetleg török csapatok is fognak csatlakozni, hamarosan ki fogják tűzni Szalonikiból a nyugati hadakat. A Dardanelláknak az ellenséges csapatoktól való teljes megtisztítása pedig rövid idő kérdése csupán.

Az északi és az olasz harctéren mutatkozó újabb elevenség és a nyugati fronton folyó jelentékenyebb csatározások arra mutatnak, mintha a délkeleti harcokkal egyidőben Európa valamennyi frontján döntő események volnának várhatók. Lehetséges, hogy az angol belpolitika kedvező fordultával, avagy attól függetlenül is már rövidesen mindenfelé kiujulnak a nagy harcok. De ezek a harcok, ha nagyobb arányokat öltenének is, nem igen változtathatnák már meg a hadi szituációt s nem alterálhatnák lényegesen a hódított birókállományt.

KÖZGAZDASÁG.

Tavaszi vetőmagvak beszerzése.

Gyalóky Sándor főispán ur a tavaszi vetőmagvak biztosítása tárgyában az alábbi rendeletet intézte a községi előjárásokhoz:

M. kir. földmivvelésügyi miniszter Ur Ó nagyméltósága f. évi december hó 22-én kelt 140842. XII-2. 1915. számú leiratában elrendelte, hogy minden községben a földmivveléssel foglalkozó gazdaközönség a földjeinek tavaszi vetőmagvakkal való bevetése céljából, idejében az e célra szükséges tavaszi vetőmagvak beszerzéséről gondoskodjék, mert a mai háborus viszonyok között a rendszeről sokkal nagyobb fontossága van annak, hogy az országnak emberi és állati élelmézésre alkalmas termékekkel rendszeresen bevetni szokott területe ne csökkenjen, s így azon területek, a melyek őszi bevetéssel nem voltak, tavasszal megfelelő tavaszi terményekkel okvetlenül vettessenek be.

Felhívom és utasítom ennél fogva a kormányzatom alatti Csikvármegye összes községi előjárásait és a rendezett tanácsú városok polgármestereit, hogy a legzélesebb körben, a legcélszerűbb módon és többszöri kidoboltatás útján is azonnal megismételten tegyék közhírre, hogy mindenki, akinek tavaszi vetőmagvakra: buza, árpa, zab, tengeri, bab és kölesre szüksége van, a lakóhelye községi előjárásánál legkésőbb 1916. évi január hó 8-ig jelentse be összes tavaszi vetőmagszükségletét és az általa eként kérelmezett mennyiség alábbi részletezett métermázsánkénti árát az előjárásánál ugyanezideig fizesse be.

Fegyelmi és anyagi felelősség terhe alatt utasítom és elrendelem a községi előjárásoknak, hogy a kérelmezők névjegyzékét a valódi és tényleges szükségletnek megállapítása mellett, lelkiismeretesen és pontosan 3 példányban összeállítva, a szükséges vetőmagszükségletnek pontos kitüntetésére és összegezése mellett, a községi kimutatás egyik példányát a saját használatára őrizze meg, a második példányt pedig T. Nagy Imre kir. tanácsos, a vármegyei vetőmag ellenőrző bizottság elnöke, gazdasági egyesületi titkár ur címére Csikszere (Vármegyei háza) a harmadik példányt pedig a járási főszolgabíró urnak legkésőbb 1916. évi január 10-ig sürgetés bevétele nélkül küldjék meg.

A beszerzendő vetőmag ára ugyancsak T. Nagy Imre urnak a fent közölt címére, portómentesen, fenti határnapi szintén okvetlenül beküldendő és egyben utasítom a községi előjárásokat, hogy midőn T. Nagy Imre urtól, az általam megbízott vármegyei vetőmag ellenőrző bizottság elnökétől ezen vetőmag actió ügyében felhívást kapnak, annak azonnal és késedelem nélkül tegyenek eleget.

A vármegyei vetőmag ellenőrző bizottság fentnevezett elnöke a községi kimutatások alapján a tavaszi vetőmagvakat a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, útján fogja hadléktalanul megrendelni.

Megjegyzetjük, hogy földmivvelésügyi miniszter ur hivatkozott magas leiratában hangsúlyozta, hogy a fenálló szállítási viszonyok nehézségei mellett, senki sem vállalhat teljes felelősséget arra nézve, hogy a vetőmag feltételül kellő időben meg is érkezik, azonban mégis minden lehető intézkedés megtörténik a kormány által arra nézve, hogy a megrendelt vetőmagvak a kérelmező községek részére kitaltassanak és a kellő időben elküldessenek.

A vetőmagvak a vevőnek csak zsákkal együtt szállítatnak s azoknak ára, a feladó

állomásra szállítva és feladva, zsákkal együtt, métermázsánként:

tavaszbuzza	50 kor.
árpa	42 kor.
zab	38 kor.
cingwantin tengeri	40 kor.
közönséges tengeri	37 kor.
bab (karó vagy gyalog)	55 kor.
köles	60 kor.

Ezenkívül a megrendelőt terhelik a feladó állomástól a szállítási költségek.

Végül még figyelmeztetem a községi előjárásokat, a főszolgabíró és polgármester urakat, tartsák bázafias kötelességüknek, hogy a beküldeni rendelt községi kimutatásokba olyan egyének ne vétessenek föl, kikről tudják, hogy már megfelelő mennyiség birtokában vannak.

Meg vagyok győződve arról, hogy a községek előjárásai teljes tudatában vannak, hogy az ország óriási fontossága az, hogy közéletük ezen rendelkezéseknek gyors és pontos végrehajtása által biztosítsák és hogy az egész háborúnak, vitéz hadseregünk által eddig kivívott összes diadalait és a végső győzelmet is nemcsak veszélyeztetjük, de teljesen romba döntjük, ha úgy vitéz hadseregünk, mint az itthon maradt lakosság jövőbeni élelmézését a legkörülményesebb módon idejében nem biztosítjuk.

Áthátva ezen meggyőződéstől, bizton hiszem és elvárom, hogy úgy az összes községek előjárásai mint a községek összes lakossága, közismert és kipróbált hazafias lelkesedésük egész erejével, közre fognak működni abban, hogy ezen rendelkezéseim a leggyorsabban és legteljesebben mértékben végrehajtsanak, an nyival inkább is mert a ki a kitűzött és meg nem hosszabbítható határidőig tavaszi vetőmag szükségletét be nem jelenti, később már eziránti kérelmének teljesítését nem remélheti.

Csikszere, 1915. évi december hó 27-én.

Gyalóky Sándor,
Csikvármegye főispánja.

LEG ÚJABB.

Az oroszok besszarábiai áttörési kísérletei megfiúsultak.

Budapest, január 3.

(Hivatalos.) Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:

A besszarábiai arcvonalon tegnap is egész napon át ekéseregetten folyt a harc. Az ellenség mindent elkövetett, hogy Toporoutz környékén vonalainkat szétrobbantsa. Minden áttörési kísérlet megfiúsult derék csapataink vitéz ellenállásán. A beszállított foglyok száma 3 tiszt és 850 főnyi legénység.

A Szereth torkolatánál, az alsó Strypánál, a Kormin patakánál és a Stry montén az oroszok elazigetelt előretöréseit visszavertük.

Az északkeleti arcvonal számos helye ellenséges tűzérési tűz alatt állott.

Olasz hadszíntéren különös esemény nem történt.

Délkeleti hadszíntéren Mojkovácnál elüztünk egy montenegrói osztagot, amely a Tara északi partjára merészkedett át. A helyzet változatlan.

A németek sikerei.

Berlin, január 3.

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelenti:

Nyugati hadszíntéren a labasse-bethuni uttól északra végzett nagy robbantás teljes sikerrel járt. Az ellenség harc és fedező árkat, valamint egyik összekötő utat a robbantás tönkretette. A legénység életlen maradt része, amely menekülni igyekezett, gyalogságunk és gépfegyvereink hatásos tüzelésébe került.

Csatlakozóan széles fronton keresztülvitt tüztámadás meglepte az ellenséges árkok legénységét és az részben gyors futással igyekezett menekülni.

Az arcvonal többi részén nem voltak különösebb események.

Lutrbach elzászi helységnek a franciák által új napján történt bombázásának egy, a templomból kilépő fiatal leány áldozatul esett, egy asszony és három gyermek megsebesült.

Keleti hadszíntéren az oroszok különböző helyeken ugyanolyan eredménytelenséggel folytatták vállalkozásaikat, mint az előző napokon, órségeikkel és vadászkiöntményekkel.

Balkáni hadszíntéren semmi ujság.

Az oroszok rettenetes veszteségei Galicziában.

Minden támadásuk összeomlott.

Budapest, január 4.

(Hivatalos.) Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:

Orosz hadszíntéren Kelet-Galicziában a csata tovább folyik. Ellenség tegnap Toporoutznál, a besszarabiai határon nagy erővel folytatta áttörési kísérleteit. Epp oly kudarcot vallott, mint az előző napokban. Az orosz támadásokat — részben hosszantartó véres kézitusaiban — mindenütt visszavertük. Különösen ekéseregetten voltak a Raranczetól keletre levő eldőrháznál a szétlőtt árkokban ember-ember ellen vívott harcok, ahol különösen a varasdi 16-ik gyalogezred szerzett új dicsőséget. Epp úgy a besszarabiai arcvonalon megfiúsultak azon támadások is, amelyeket ellenség Oknátl északkeletre és az uscieskói hiderődtímenyek ellen intézett, valamint oroszok minden, nagy szívóssággal megújított kísérlete, hogy a Buczacztól északkeletre fekvő területen árkaikba benyomuljanak. Ellenség veszteségei éppúgy, mint előbb, rendkívül nagyok. Egy 10 kilométeres szakaszon arcvonalunk előtt 2300 orosz holttestet számláltunk meg. Egyes orosz zászlóaljok, melyek egyezer emberrel indultak útközetbe, saját jelentésük szerint 130-al tértek vissza. — A Buczacztól északkeletre legutóbbi napokban beszállított foglyok száma felülhaladja a 800-at.

A felső Ikwánál Böhm-Ermolli hadseregcsoportjának csapatai lelőttek egy orosz repülőgépet. Személyzetét, amely két tisztből állott, elfogtuk.

Olasz hadszíntéren Dél-tiroiban és a Dolomit-arcvonalon ismét tűzérési harcok voltak. Repülőink bombákat vetettek Alában ellenség egyik raktárára. Marborget helységet nehéz ágyukból ismét hevesen lötték. A fítschi medencében és Krn területén is megmozdult az olasz tűzérési. Doljéttől északra csapataink tegnap rohammal elfoglaltak egy ellenséges árkot, amelyért azóta makacsul folyik a harc. Három olasz ellentámadást visszavertünk. Dobordói fensíkon az arcvonal egyes részein naponta kézigránát és aknaharcokra kerül a sor. Délkeleti hadszíntéren semmi ujság.

Jótekonycélú előadás.

A csikszentkirályi műkedvelő társaság a háboruban hősi halált halt csikszentkirályi katonák részére emelendő emlékoszlop céljára 1915. december 25-én és 26-án jótekonycélú műkedvelő előadást rendezett. Színre került a „Rongyos katona” című mesejáték. A színelőadást követőleg Kristó Lujzika sikerrel szavaltta el Radványi Kálmánnak „Uram te jársz itt” című háborus költeményét. Ezután Tompos Juliska és Gaál Karola a közönség nagy tetszése mellett „Háborus dalok”-at énekeltek, oly kedvesen, hogy az ujrászás és taps szünni nem akart. Befejezésül Simon Mariska Szép Ernőnek „Imádság” című költeményét szavaltta el szép sikerrel, úgy, hogy a közönség meghatottsággal hallgatta a sikerült szavallatot. A „Rongyos katona” címszerepét Bors Károly játszotta. Játéka az egész előadás legérdekesebb része volt s mint hivatásos töltötte be szerepét. Hasonlóan szép sikerrel és a rongyos katona sikeres játékához méltóan játszotta meg a rongyos katona felesége szerepét Gaál Mariska. Szent Péter szerepében Váczy József mutatta meg, hogy a műkedvelők is érhetnek el teljes sikert. Mintha valószínűségű Szent Péter jelent volna meg, játszotta meg szerepét. Váczy József és nejét azért is dicséret illeti, hogy az előadás rendezésében, az indítványozás, a keresztülvitel tekintetében elsőrendű részük volt. — Dicséretre méltóan és kedvesen játszott Gábor angyal szerepében Gaál Karola, ki elsőrendű és értékes játékával az előadás sikerét biztosította. — A plebános szerepében Csizsér István játszott a szerephez méltóan; a szomszédasszony szerepében Ambrus Jolánka, az öregasszony szerepében Simon Elvira, az angyalok karában Csizsér Margitka, Kristó Lujzika, Simon Mariska, Tanczos Vera, Szabó Irénke és Moldován Olga érdemeinek dicséretet. — A várakozáson felül úgy erkölcsileg, mint anyagilag jól sikerült előadásról a

„Hymnus” hangjai mellett távozott a jótékony-cél érdekében áldozatkész, nagyszámú jelen volt közönség. Összes bevétel volt 481 korona 90 fillér, kiadás 81 korona 90 fillér, tiszta jövedelem 400 korona, mely összeget a működvelő társaság egyelőre a csikszentkirályi hitelszövetkezeti pénztáránál helyezte el.

Felülfizettek: Dants Béla Brassó 3 K, Cseh Károlyné, Csizsér Gábor tanító, Tánccs András, Kőmény Gyula Kozmás, Tompos Gábor, Rosenberg Izidor, Barabás János 2-2 K, András György 2 K 80 f, Simon Béni, Baló Anna, György Ágoston, Keresztes András 1-1 K, Szabó Elek 1 K 40 f, Gaál Sándor 30 f, Benedek Péter, Bartis András 20 20 f, Csikszentkirály. Bíró Ferenc plebános Madéfalva 3 K. Szenkovics Antal, Szébeni Vilma, Györfi Ignác 2-2 K, özv. Lakatos Károlyné, Csicsói munkásosztály hadnagya, Miklós Antal, Buzás Imre plebános 4-4 K, Péter Miklós 1-kor. Csicsó. Holló Annus 2 K, Bakó tanító 1 K 40 f, Nagy Ádám, Nagy Izák, Szőke Ágoston, Lengyel N. kereskedő 1-1 K Csikmenaság. Ince Domokos képviselő 4 K. Bálint Béláné. Király István, Elthes Károly 2-2 K Csikszentgyörgy. Demeter Péter Gyimesbükk 2 K, Izák István Gyergyóbelbor 3 K, Bors László plebános Kerékőszentpál 4 K, Potoczki Pál, Suszter Olivérné, Szalkay Dezsőné, Bíró N. 2-2 K, Császár Jolán, Nagy Gyula, Nagy Károlyné, Nádasdy Béláné 1-1 K, Miske László 1 K 50 f, Ambrus Dénes 1 K 40 f, Veress Elek 50 f Csikszereida. Bartók Dániel, Székely N. phank, Alcsiki Bank. Munkásosztály hadnagya 2 2 K, Darvas Gáborné, Szabó Lajosné, Bordás Boriska 1-1 K Csikszentmárton. Todor István, Klein Adolfné 2-2 K, Ince Ignác, Erőss János, Endes Ida, Endes Kálmán, Szép Ferenc 1-1 K, András Ferenc 80 f, Ince Katicza 60 f Csátószeg, Csikszentsimon. Gombos János, Kolumbán József, Demes Antal 1-1 K, Cseke Ferencné 20 f Csikszentimre. A színpad és a színpadi kellékek szíves kikölcönzéséért a csátószegi plebános urnak ezuttal is köszönetet mondunk. A jótékony cél érdekében tanúsított áldozatkészességért ugyancsak köszönetet mond a csikszentkirályi működvelő társaság.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Ujévi tisztelgések.** Ujév napján a tisztviselők ezuttal is nagy számmal keresték fel Fejér Sándor alispánt, személyesen fejezték ki jó kívánságaikat. Déli 12 órakor az egybegyűlt hivatalfőnökök és tisztviselők Fejér Sándor vezetésével felkeresték Gyalóky Sándor főispánt. Fejér alispán meleg szavakkal fejezte ki a tisztviselők ragaszkodását és szeretetét, egyben jókívánságaikat ékes szavakkal tolmácsolta. Gyalóky főispán megköszönte a tisztviselők figyelmét és továbbra is az eddigi megfeszített és eredményes munkára kérte őket, hogy ezzel is a végső diadalt és az áldáshozó, tartós békét megszerezzük magunknak és utódainknak.

— **Encsy Kálmán távozása.** Encsy Kálmán kir. ügyész mai napon eltávozott új állomáshelyére Kolozsvárra. Barátai hétfőn este az Orthon éttermébe barátságos vacsorára jöttek össze, hogy búcsút vegyenek az előzőeken kollegától és jó barátától. Vacsora alatt felszólaltak Wellman Samu kir. ügyész, Bigner József kir. törvényszéki elnök, dr. Ujfaluai Jenő polgármester és dr. Kovács Albert ügyvéd. A kedves és szíves megemlékezést Encsy Kálmán meleg szavakkal köszönte meg és kérte a megjelenteket, hogy továbbra is tartásuk meg jóemlékükben. A vacsorán megjelent Gyalóky Sándor főispán ur is.

— **Házasság.** Dr. Pál Gyula székelyudvarhelyi kir. járásbíró eljegyezte Gyertyánosy Etelkát Székelyudvarhelyen.

— **Ujévi üdvözlések megváltása.** E címen újabb dr. Berze Nagy János kir. tanfelügyelő a Magyar Vörös-Kereszt javára 3 koronát, dr. Ujfaluai Jenő polgármester a Bolgár Vörös-Kereszt javára 4 koronát juttatott hozzánk. Az összegeket illetékes helyre juttattuk.

— **Közigazgatási bizottság.** Csikvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 11-én délelőtt 10 órakor tartja rendes havi ülését.

— **Halálozás.** Dr. Dulinszky Józsefné folyó évi január 3-án délelőtt tüdőgyulladásban, tragikus körülmények között, váratlanul meghalt. Halálát férje, dr. Dulinszky József ügyvéd, ki jelenleg katonai szolgálatot teljesít és egy kis fia gyászolja. Váratlan elhunyt városunkban mély részvétet keltett. Temetése, újszülött kis fiával együtt, január 6-án délután

fél 3 órakor lesz. Családja az alábbi gyászjelentést adta ki: „Dr. Dulinszky József úgy a maga valamint kis fia Gábor és az összes rokonok nevében mély fájdalommal jelenti, hogy drága jó felesége, az önfeláldozó édes anyja és szerető rokon dr. Dulinszky Józsefné szül. Wágner Klórida folyó évi január hó 3-án délelőtt fél 11 órakor rövid — kínos — de példás türelemmel viselt szenvedés után elhunyt. — Temetése — újszülött kicsi fiával együtt — folyó évi január hó 6-án délután fél 3 órakor lesz, ev. ref. szertartás szerint. Emlékét soha nem múló szeretettel őrizzük! Csikszereida, 1916. évi január hó 4-én.”

— **A Vörös-Kereszt ruhakiosztása katonáinknak.** Szilveszter napján délelőtt jöleső aktuak voltak tanúi a vármegyeházán. A városunkban állomásozó honvédek közül százat vezényeltek ki a közgyűlési terembe, hogy a Vörös Kereszt lelkes tagjai által kötött meleg ruhákat, sálakat, érmelegítőket stb. kiosszák. A kiosztásnál megjelent Gyalóky Sándor főispán, Csicsery Zsigmond dandárparancsnok, Batz Jenő alezredes és Fejér Sándor alispán, a Vörös Kereszt részéről pedig Gyalóky Sándorné és Fejér Sándorné díszelnökök, Bodor Gyuláné elnök, özv. dr. Fiepe Sándorné és Gözsy Árpádné alelnökök. Dr. Ujfaluai Jenő polgármester lelkes beszéddel köszöntötte a katonákat, kik között a sok meleg ruhát a Vörös Kereszt hölgyek maguk osztották ki. A katonák nevében Csicsery dandárparancsnok mondoi köszönetet a nemessé áldozatkész adományokért. — Értésülésünk szerint közelről jobb kiosztás is lesz.

— **Adomány.** A Vörös Kereszt Egylet Csikszereida városi választmányának dr. Kolonics Dénesné pamutra 2 K-t adományozott. Fogadja érte a választmány halás köszönetét.

— **MOZI.** A csikszereidai Edison mozgószínházban, vasárnap d. u. 4 és este 8 órakor az idei évad legfrissebb nagyszabású ujdonsága, A BAJADER HALÁLA című 3 felvonásos dráma kerül bemutatásra, melynek főszereplője Rita Sacchetto közismert és kedvelt művész. Ezenkívül még több pontból álló elsőrendű műsor lesz, amire e helyen is felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét.

— **A vitézségi érdem ismételt adományozása.** A Külügy-Hadügy írja: A vitézségi érdem mindegyikét ezideig csak egy ízben lehetett adományozni. Ő felsége most egy legfelsőbb elhatározásával elrendelte a vitézségi érdem ismételt adományozhatását. Minden újabb adományozásnál az éremszalagon egy 8 mm. széles, rozsdá ellen védett vasból készült sima pántot alkalmaznak. A vitézségi érem ismételt adományozásánál az érempótdíj nem emelkedik.

— **Az erdélyi hadtestparancsnok „Pour le mérite”-je.** A király megengedte, hogy kövessháza Kövess Herrman gyalogsági tábornok a német császár által adományozott porosz kir. „Pour le mérite” rendet elfogadja és viselje.

— **Allamvasuti bérletjegyek érvényességének meghosszabbítása.** A kereskedelmi miniszter az 1915. évre kiállított államvasuti kedvezményes áru évi bérlet- és szabadjegyeknek (ideértve az 1915. dec. 31-én lejárt időleges szabadjegyeket is) érvényét 1916. január 31-ig bezárólag meghosszabbította. Megjegyzendő azonban, hogy ez a meghosszabbítás nem vonatkozik a kedvezményes igazolványok egyéb neveire, jelesül a feláru jegy váltására jogosító arcképes igazolványok csak abban az esetben jogosítanak kedvezményes utazásra, ha azok az 1916. évre megfelelően érvényesítve vannak.

— **Kétszeres nyugdíj az elesett hősök családjának.** Mint értesítenek, a belügyminiszteriumban a nyugdíjtörvény revizóján dolgoznak s az erre vonatkozó javaslat minden valószínűség szerint még a mostani ülészak alatt a törvényhozás elé kerül. Legfontosabb része az, hogy a harctéren hősi halált halt közalkalmazott családjá a rendes nyugdíj két szeresét kapja. Ez a rendelkezés az állami, törvényhatósági és közügyi alkalmazottakra terjed ki. Hír szerint az államvasutak személyzete is számít ugyanilyen méltányos elbánásra.

— **Mütrágyagyár Erdélyben.** Berlinből jelentik: Az állatlétszám roppant fogyatkozása az istállótrágya csökkenését vonja maga után európaszerte s a mezőgazdák joggal félnek attól, hogy a trágya hiánya és dragulása a holdankénti termésátlag visszaesését fogja

maga után vonni. E veszedelem elhárítását a Deutsche Bank az erdélyi földgáz hasznosításával kapcsolatban most programjába vette. A bankhoz közelálló forrásból közlik, hogy a magyar földművelésügyi kormány figyelmeztette az intézetet a belföldi mütrágyatermelés óriás nemzetgazdasági jelentőségére s a bank már el is határozta, hogy a földgázszerszódás elfogadása után nagyobb nitrogéngyárat fog Erdélyben létesíteni. Ezzel kapcsolatban azután mütrágyagyár építése is várható, mire nézve a tanu-mányozás már hosszabb ideje folyik és meglehetősen előrehaladt stádiumban van.

— **Az ólom összeírása.** A hivatalos lap mai száma közli az összes ólom- és óntárgyak kötelező bejelentéséről szóló rendeletet. Ólom- vagy óntartalmú drótok, lemezek, szerszámok, ólombetétek, alátétek, kiöntések, plombák és egyéb ólomzárak, sulyok, vitorláshajók ólomballasztjai, betűk, írássok, sterotíplapok (ha ócskák is), mindenféle betűfém, ónozott vagy ónbetétes csövek, vízzárak, szelepek, szivattyúk, vedrek, medencék, üstök, tartányok, retorták, kamarák ólombelélései, akkumulátorlapok, a menyiben a felsorolt tárgyakból 25 kilogrammot meghaladó készlet van, bejelentendők; 25 kilogrammon aluli készletek, katonai rendelkezések teljesítéséhez szükséges ólomkészlet, vagy már kész lőszér ólomanyaga e rendelkezés alól kivételik.

— **Hadicélokra igénybevett fémtárgyak beszolgáltatása.** A hivatalos lap mai száma a honvédelmi miniszter rendeletét közli, a mely szerint bizonyos közhírré teendő határidőre a hadicélokra lefoglalt fémtárgyakat részben be kell szolgáltatni. És pedig azok az iparosok és kereskedők, akik az illető fémtárgyakat előállítják, vagy azokkal kereskednek, e tárgyakból raktáron lévő készletük egyharmad-részét, a szállodások, vendéglősök, kavesok, sütők és cukrászok, ételeket és itaiokat kiszolgáltató egyesületek (a jótékonycéluak kivételével) vörös rézből való főzőedényeiknek, egyszerű asztali készleteiknek, tiszta nikkelből való edényeiknek, sárgarézéből való konyhaszeleiknek, üstjeiknek, parázstartóknak (vörös, sárgaréz, bronz, tombak), félkilogrammos és nehezebb sárgaréz-sulyaiknak feleresztet beszolgáltatni. A beszolgáltatás a súly szerinti egyharmad, illetve feleresztet kötelező, a tárgyat tehát szabadon kiválogathatók a tulajdonos által. A súlyhoz hozzá kell számítani az önkénajánlekképpen már átadott, vagy a fémközpontnak eladott fémtárgyak súlyát. Megengedi ezenfőül a rendelet, hogy a beszolgáltatandó tárgyakat tulajdonosuk a hirdtetmenyben megjelölendő beszolgáltatási határidőt megelőző napig a fémközpontnak s az ez által megbízott kereskedőknek eladhatja.

— **Színészek nálunk.** Mint lapunk zártakor értesítünk, Mezey Kálmán színikerületünk jelenlegi igazgatója társulatával, amely a vidéki erők legjelesebbjeiből van összeválogatva, február hó első feleiben kezdi meg városunkban hat hétre tervezett színiüzenyét. Tagjai között régi kedves ismerősöket is találunk — az előttünk még ismeretlenekről pedig úgy a gyulafehérvári, mint a tordai, sepsiszentgyörgyi és k-vásárhelyi lapok a legszebbet, legjobbat írják. Figyelemmel kísérve műsorát a legtökéletesebb összeállításnak mondhatjuk, mert felölleli a fővárosi színházak összes válfajú ujdonságait és ezekből kifolyólag nyugodtan ajánlhatjuk városunk színházlátogató közönségének figyelmébe a magyar kulturának e törekvő csoportját. Fehér Imre színházi titkár már volt is itt az előleges intézkedések végett és a napokban újlag átjön a bérletgyűjtés eszközlése céljából.

— **Jótékonycélu előadás.** Csikszenttamason nem csak az üres hazafias szavak hangzanak, hanem tettek is beszélnek. Nem elég, hogy a II. hadikölcsonre majdnem egynegyed millió koronát jegyezték, hanem most a karácsonyi és ujévi ünnepeken hazafias előadást tartottak a „Rokkant katonák” javára. Begyűlt 236 kor. 88 fillér. Köszönet ez eredményért özv. Benedek Imréné, Bara Károlyné urasszonyoknak, Palánczy Irénke, Teutsch Judika, Ferencz Karola és Anuska kisasszonyoknak, Bíró Imre, Trohán Béla, Bara György, Albert István uraknak, mint kitünő szereplőknek; de hála a felülfizetőknak is: Boga István plebános 4 kor., Borisák János 2 kor., Solnay János 2 kor., Ferencz Józsefné 1 kor., György Marciné 2 kor., Karda Feri 1 kor., Krausz Jánosné 3 K, Cimbaimos Vilma 1 kor., Sonnenfeld fűrészes 3 3 kor., Bara János 3 kor., Vilman Géza 2 K, Özv. Ágoston Józsefné 4 kor. Ha a nép okos s érdehnélküli vezetőkre s a papjára hallgat, mindig meglátszik az eredmény. Csikszenttamás 1916. január 1. Bara János főgondnok.

— **Kitüntetések.** A m. kir. honvédség és a cs. és kir. hadserég legutóbb megjelent „Rendeleti Közlöny”-ei az alábbi kitüntetések közt: Körmenyi Géza 21. honvéd gyalogezredből zásadosnak, a ki a 24. honvéd gyalogezredben is teljesített szolgálatot, a hadidíjazmányos 3. osztályú vaskoronarendet. A legfelső dícsérő elismerés tudtul adatott: Antal Áron, Farkas Rezső 24. h. gye. 4. főhadnagyoknak. A 1. osztályú ezüst vitézségi érmet kapták Kócs Károly t. hadnagy a 24. h. gyalogezredben; Molnár Pál szakaszvezető a 2. gyalogezredben. A 2. osztályú ezüst vitézségi érmet kapták: Holld Ignác szakaszvezető a 24. h. gyalogezredben.

— A király elrendelte, hogy a legfelsőbb dícsérő elismerés (Signum Laudis) Szokoly István brassói 24. honvédgyalogezredhez besorozott 29. honvédgyalogezredbeli tartalékos hadnagynak — ki amint megirtuk, időközben hősi halált halt — tudtul adassék.

— **Mit kössünk a katonáknak?** A Hadsegélyző Hivatal felkéri a harctéri katonák től pótruházatának készítésében buzgólkodó nagyközönséget, hogy érmelegítő és tördmelegítő készítését egyelőre mellőzni sziveskedjék, miután ilyen cikkekkal katonáink már bőven el vannak látva; hanem inkább harisnya és lábikravédők készítésével kegyeskedjék foglalkozni, mert azokra lenne most legnagyobb szükség.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Vörös Kereszt Egylet Csikszereida városi választmánya a közkorházban ápoló katonák közt karácsony első napján a karácsonyfa ünnepséggel kapcsolatban kalácsot, almát, cigarettát és teát osztott ki. Erre a célra a következők adakoztak: Pál Gáborné 2 véka almát és 2 K-t, Lukács Juliska, Szacsavay Imréné és dr. Veress Sándorné 2-2 kg. lisztből kalácsot és 2 K-t, Becze Imréné, Bocskor Béláné, dr. Bodó Farkasné, Bodor Gyuláné, Császár Jolán, Cseh Istvánné, Czaka Béláné, dr. Élthes Gyuláné, Fejér Sándorné, öz. dr. Filep Sándorné, dr. Fodor Antálné, Gözay Árpádné, Gyalóky Sándorné, dr. Kovács Gyárfásné, Lázár Miklósné, öz. Loyczel Ferencné, Nagy Gyuláné, öz. Nagy Sándorné, Szlávik Ferencné, dr. Tauber Józsefné és dr. Ujfalusi Jenőné 2-2 kg. lisztből kalácsot és 1-1 K-t, Szász Lajosné 4 K-t, s T. Nagy Imréné és Veress Elekne 3-3 K-t, a nagytözsében pedig 307 drb. szivar és cigarettát gyűlt össze. Fogadják valamennyien áldozatkészülgükért a választmány hálás köszönetét. Megemlítjük egyúttal, hogy a választmány a saját pénztárából 50 K-t adott, melyből a betegek karácsony szombatján vacsorát kaptak. Hálás köszönetet mond a választmány azoknak is, akik a választmány pénztárából kiutalt pénzen vásárolt pamutot sálakká és érmelegítőkké feldolgozták. Ezek a következők: Csikszereidából: Aczel Odónné, Albert Odónné, öz. Balló Gáborné, Barabás Bella, Biró Béláné, Bocskor Béláné, Bodor Gyuláné, Bodor Jolánka, Bodor Juliska, öz. Bogáthy Gyuláné, dr. Csedó Andrásné, Cseh Vilmosné, Csibi Károlyné, Dajbukát Jakabné, Fejér Sándorné, Fejér Mici, Fejér Ella, Ferenczy Gyözőné, öz. dr. Filep Sándorné, Főrcs Vilma, Gözay Árpádné, Gyalóky Sándorné, Ilyés Erzsé, Ilyés Jolán, Kajtsa Ida, Kállay Vilma, Kocsáné Bogáthy Ilonka, Kovács Antálné, dr. Kovács Gyárfásné, Kovács Lajosné, Kovács Mariska, Kovács Irénke, Kovács Böske, Kóvér Györgyné, öz. Loyczel Ferencné, öz. Merza Gergelyné, Merza Jánosné, Merza Juliska, öz. dr. Molnár Lászlóné, Molnár Mariska, Petres Berta, Petres Birike, Rajz Mária, Salamon Károlyné, Schweitzer Aladárné, Szántó Albertné, Szász Lajosné, Szász Annus, Szász Irén, Száva Lukácsné, Szlávik Ferencné, Szopos Józsefné, dr. Ujfalusi Jenőné, Veress Árpádné, Veress Domokosné és Weinholdné Szász Paula; Csobotfalváról: Ambrus Erzsike; Vardotfalváról: ifj. Adorján Imréné, öz. Ádám Ferencné, Balint Alajosné, Balint Rónália, Borcsa Geróné, Cziriák Matild, Fesztó Margit, Kálnoky Anna, Komán Gizella, Kovács Erzsike, öz. László Gáborné és leányai, Márton Emilia, Mihalovics Jolán, id. Orbán Ferencné, ifj. Orbán Ferencné, Pálffy Mariska, Salamon Anna, Stoiber Ottóné, Strasser Mariska, Wéger Jánosné, Zöld Ferencné és Zsöngön Zoltánné. Nagy köszönet illeti meg végül öz. dr. Filep Sándornét, dr. Kolonics Dénesné, Merza Jánosné, dr. Ujfalusi Jenőné, Kovács Mariskát és Irénkét, akik a pamut szétosztása körül sokat fáradoztak, s főleg Bodor Gyulánét, aki az egész mozgalmat vezette. Itt említtük meg, hogy 100 drb. sálát és 100 pár flanelt kapcát december, hó 31-én a városi meggyőzési termében: dr. Ujfalusi

Jenő elnök beszéde után Gyalóky Sándorné és Fejér Sándorné tb. elnökök osztottak ki 100 honvédnek. Ezenkívül 39 drb. kötött sálát, 78 drb. flanelt sálát, 130 pár flanelt kapcát és 98 drb. érmelegítő szétosztás végett a helybéli honvéd gyalogezred parancsnoksághoz küldött át a választmány. A kiosztott téli holmik értéke 1105 K, melyet a választmány — mint lapunk már írta is — a legutóbbi ügyvezető bizottsági ülésen szavazott meg erre a célra.

— **Mit ér a vaskereszt?** A német katonák és most már annyi magyar hős is büszkén hordja a mellén, a német vaskeresztet fehér szegélyű fekete szalagja nemes, előkelő ékesség. Érdekes véletlenség most arra hívja fel a figyelmet, mennyire taksálnak odaát az ellenséges világban egy német vaskeresztet. A Times egy hirdetésében valódi német vaskeresztet kínál eladásra egy jeles angol, aki a kitüntetést állítólag Loosnál találta. Ötven fontot kér érte, vagyis ezer márkát. A lebarbározott, lehunozott német egy hadiorrájáért szép összeg, de hát az angol jó üzletember, szakértőnek kell tehát elfogadni abban, mennyit ér egy német vaskereszt. És egy angol harcos ugyancsak alaposan tudhatja, mit követ el egy katonák, aki érdemessé lesz rá.

— **Mekkora a Zepplin.** Mivel az öreg német gróf találmánya igen sűrű szerepel a háború krónikájában, nem tartjuk érdektelennek, néhány adatot feljegyezni róla. A Zepplin-hajó teste egy óriási alumíniumváz, — a melyet hosszában 24 rud, széltében pedig 16 keresztgyűrű tart szorosan össze. A hajótest 128 méter hosszú, az átmérője 11.7 m. Drót-sodronyok, a melyek átszelik a keresztgyűrűket, még szilárdabban tartják össze a vázat. A hajótest alatt, az elején és a végén van a két sajka, ezeket egy hidszerű alkotás köti össze ugyancsak szilárdan, hogy ezen a módon elejét vegyék mindenféle elhajlásnak. Magát a vázat gyapotburok veszi körül, a mely nem olyan érzékeny a levegő surlódása iránt és egyben a gáztartót is védi a nap hőugáraitól. A léghajónak összes gázkőbirtalma 11,000 köbméter, a mi a hajó számára 12,000 kg. súlynyi vitelképességet ad. Mereven a hajótest alatt van a két sajka, a melyek mindenikében 16 lőerős motor dolgozik. A két sajka közt egy aczélsavar van alkalmazva, a mely mozgatható s az a feladata, hogy a hajó egyensúlyi helyzetét szabályozza s a körülményekhez képest máshova helyezze át a jármű súlypontját. Látható e leírásból, hogy nagyságával méltóképpen lepte meg az egész világot.

— **Néhány adat Oroszországból.** Tájékoztatóképpen közlünk itt néhány adatot Oroszország hivatalnokairól. Az 1897. évi népszámlálás adatai szerint Oroszországban 435,818 hivatalnok volt, ezek között 38,082 nő. Ma a tisztviselők száma jelentősen több, a mi a következőkből is kitűnik. Az 1897. évi népszámlálás adatai szerint volt Oroszországban 85,816 tanító és tanítónő. De a kultuszminiszter adatai szerint 113,985 tanító és tanítónő volt Oroszországban, tehát 30,000-rel több. A rendőrségi tisztviselők számából hiányzanak a falusi rendőrök és a titkosrendőrök, a kiknek száma igen nagy. A rendőrtisztviselők csoportja állott 104,575 személyből, a közigazgatási és bírósági tisztviselők száma 42,034, a vasutasoké 81,000, a posta- és távirahivatalnokoké 38,000. A tisztviselők száma a lakosok számához úgy aránylik, mint 1 a 150-hez. A fizetési viszonyok olyanok, hogy a 435,818 tisztviselő közül 344,614 nek van 1000 K-nál kevesebb fizetése. A többi 91,204 tisztviselő közül 65,775 kap 1000—2000 K-t, 23,116 kap 2000-től 5000-ig, 1981 kap 5000-től 10,000 K-ig. A tisztviselők összes fizetése 181 millió koronát tesz ki.

— **Forradalom — a könyvek birodalmában.** A könyvek között valószínű forradalmat jelent a „Milliók könyve” című regényvállalat, mely most indult meg. Ebben a vállalatban a legjobb magyar írók legjavan munkáiból, jó papíron, szép nyomtatásban, izléses kiállításban; teljesen befejezett regényt adunk 24 fillérért. Egy-egy ilyen regény rendszeren 2—3—4 koronába kerül. Az olcsó árat úgy érte el a kiadó, hogy százezrekben nyomtatja a regényeket. És ezzel valószínű kulturmisztéri teljesít, mert soha el nem képzelt népszerűsítése az irónak, amikor ilyen olcsó áron olvashatja műveit a közönség. Az olvasó így megismeri, megszereti az írókat, minek föltétlenül következménye, hogy aztán többi munkáit is megveszi. A „Milliók könyve”-ben mindenki többet kap 24 fillérért, mint amenny-

nyit vár s egy csapással megveti a könyvgyűjtés szép szokásának az alapját. Az első regény Herczeg Ferenc: A lép virága, a második regény Szomaházy István: Mesék az írógepről. Ezt követik a legérdekesebb magyar és külföldi regények, többek közt: Mikszáth: Galamb a kalitkában, Farkas Pál: Egy önkéntes naplója. A vállalat regényei mindenütt kaphatók. Előfizetési ára: 6 teljes regényre (negyedévre) K. 1.50; 13 teljes regényre (félévre) K. 3.20; 26 teljes regényre (egészévre) K. 6.—. Az előfizetési összeg beküldésére legcélszerűbb postautalványt használni. A „Milliók könyve” kiadóhivatala: Singer és Wolfner könyvkereskedése Budapest, VI. Andrássy-ut 16.

— **Jótekonycélu előadás.** „Nem szégyen most rongyosan járni és éhezni. A hazáért tessék mindezt”. A pénzügyminiszter szava a tisztviselőkhöz. Elfogadjuk e tételt mi öregek, kik az élet rögös utain sok minden nyomorúsághoz hozzá vagyunk szokva s a hazaszeregetben megedzett lelkünk amikor látja, hogy hős katonáink a fronton nem csak rongyosan járnak és éheznek, hanem még életük kockára tételével is bátran védik a hazát; mondóm szívesen belenyugszunk és résztvevünk a háború okozta állapotban; de nem így érünk az ifjusággal, a haza reményei s jövőnk fenn tartásával szemben. Azoknak nem szabad fájni és éhezni! Így gondolkozott Tusnádi községének lelkipásztora is, a midőn bokros teendői mellett is elhatározta, hogy a hadiárva segélyezésére a szeretet ünnepén az iskolás gyermekekkel pástor-játékot rendez. Tervének keresztül vitele, talán az ő nemes gondolkodó szívének sejtelmét is felülhaladva sikerült. Nem csak az ő, hanem a mi lelkünk is örült a mikor látta, hogy sikerült a vallásos érzést a hazafiassal összefoglalva; mindnyájunkat lelkedésre ösztönözni. Kedves kép volt a midőn a „Betelesemi pusztán” című egyházi ének elhangzása után elő áll egy kis lány s szavalja: „Szálljatok le betelesemi angyalok”. Úgyes fordulat volt a mikor a kis apróságok képzeletünkben a tűzvonalba vezetnek s bemutatják mint építik a várat s mint tűzik ki a lobogót s lelkesülve kiáltják: „nem félünk a muszkától!” Ekkor előgrik egy kis fiú s tüzesen szavalja: „Nem hagyja a magyar magát!” Egy másik mintha csak végig küzdötte volna a kárpáti harcokat, mintha csak ott lett volna Gorlicénél, vagy a Doberdón, vagy talán ő tüzte volna fel a zászlót Monasztir falára, oly lelkesedéssel beszél a közlegényről.

Megható jelenet volt a midőn az angyalok bevezetik az elesett katona árváját s azt egy jó módu orvosné, kinek férje a harctéren van, az angyalok biztatása és saját gyermekei kérésére örökre fogadja. „Krasznahorka büszke vára” kurucdal elhangzása után egy kis lány elszavalja, mint vitte el Mária ezüst palomágát az angyal a földön a legboldogabbnak s azt a haláltorkából megszabadult árva ágya mellett virasztó anyá elébe letette. Ezt követte az „Utolsó üzenet” című költemény elszavalása, melynek szavai könnyeket csaltak ki a szemekből. Az ünnepély legmeghatóbb része az volt a midőn Anda Géza plebános harmadik kisérettel elénekli: „Fohász a magyarok Istenéhez”. Ennek végezte után megköszönte a jelenvoltoknak a támogatását. Beszédében meggyőződen fejtegette, hogy nemcsak a fronton lehet hazát védeni, hanem nagy kötelesség vár az itthonmaradottakra is. Az igazi keresztényi szeretet e reánk erőszakolt háboruban szépen párosíthatjuk a hazafitai szeretettel. Ez volt — úgy mond — célja a mai estélynek is. Szavai nem tévesztették el a hatást, mert a szépen feldíszített karácsonyfát körül állták a hitközség hadi árvái s köztük volt egy könnyező anya 4 kis árvájával. A jelenvolt közönség a rendező és szereplők éltetése után meghatóttan távozott. Az estély bevétele 136 korona. — Sok ilyen előadás kellene a hazában s akkor nem járnának rongyosan s nem éheznének meg a hadiárva! Egy jelen volt.

NYOMDÁSZTANULÓNAK
felvétetik egy ügyes fiu, ki legálább a középiskola II. vagy III-ik osztályát jó sikerrel végezte
Vákár L. könyvnyomdájában, Csikszereda.

Pianinó vagy zongora kerestetik
használatra. — **Cim a kiadóhivatalban.**

MEGHIVÓ.

A Csiktusnádi Gyógyfürdő Birtokosai Szövetkezetének

Csikszeredán a Hutter vendéglőben
1916. január 29-én délelőtt 10 órakor tartandó

rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

A) 1914. évi őszi közgyűlés tárgyai:
1. Ügyész jelentése.
2. Igazgató jelentése.
3. Kérése Keller István fürdőbérlet és Dimb Anna erdei cukrászda bérletének a befizetett haszonberek visszatérítése tárgyában.

B) 1915. évi közgyűlés tárgyai:
4. 1914. évi zárszámadás, igazgatóság, — felügyelő bizottság, ügyész jelentése és a felmentés megadása iránti határozathozatal.

5. Törzskönyvben beállott változások bejelentése.

6. Igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok alapszabály szerinti választása.

7. Esetleges indítványok.
Sepsiszentgyörgy, 1915. évi december 22-én.

Vajna István s. k.,
szöv. elnök.

Világháborús könyvek
kaphatók

Vákár L. könyvkereskedésében
Csikszeredában és pedig:

A nagy háboru okmányai, vezérkari és egyéb hivatalos jelentések,
ára 1 korona.

A német fehédkönyv, ára 40 fillér.

Az angol kékkönyv, I. rész, ára 40 f.

Az angol kékkönyv, II. rész, ára 60 f.

Az orosz narancssárga könyv, ára 40 fillér.

Az angol világbirodalom, írta Kunfi Zsigmond, ára 60 fillér.

Kohut: **Bismarck és Magyarország,**
ára 2 korona 40 fillér.

Gróf Andrássy Gyula: **Kinek bűne a háboru?** ára 2 korona.

A nagy háboru irásban és képen,
megjelenik hetenkint, egyes füzet
ára 40 fillér.

Az osztrák-magyar vöröskönyv „Az olasz háboru előzményeiről”, ára 40 fillér.

„Az olasz háboru előzményeiről”,
ára 40 fillér.

Müller J. P.: **Az én módszerem,**
ára 2 korona.

Szám 196—1915. végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közölni teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1915. évi P. K. 2486. számú végzése következtében dr. Csödő András csikszeredai ügyvéd javára 141 korona 20 fillér s járulékai erejéig 1915. évi október hó 12-én foganatósított kielégítési végrehajtás utjau le- és felülfoglalt es 690 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 5 hektó kukorica, szena, sarju, szekerek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírósnak 1915. évi P. K. 2486. sz. végzése folytán 141 korona 20 fillér tőkekövetelés, ennek 1914. évi június hó 18. napjától járó 5% kamatai, 1/4% váltódíj es eddig összesen 132 korona 60 fiderben bíróilag mar megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1916. évi január hó 17. napjának delutani 1 órája határidőül kitűzetik es ahhoz a venni szandekozok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. es 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség eseten becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le es felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszereda, 1915. évi december hó 29-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Csikszereda város rendőrkapitányától.

7—1916. rki. szám.

Pályázati hirdetés.

Csikszereda város rendőrkapitány ságanai megüresedett rendőrmesteri állásra ezeuuel pályazatot hirdetek. — Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen okmányolt kerésüket folyó évi január 14-ig annal bizonyosabban adjak be, mert a később érkezett kérelmek figyelembe nem vétetnek.

Az állás javadalmazása es más idevonatkozó feltételek személyes jelentkezésnél közölitetnek.

Csikszereda, 1916. évi január hó 3-án.

Kovács János,
rendőrkapitány.

1—2

Szám: 250—1915. végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közölni teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1915. évi Pk. 4305/4. es 4306/6. számú végzése folytán dr. Kovács Gyárfás ügyvéd által képviselt I. Antal Dániel, II. Antal Dániel végrehajtó részére, végrehajtást szenvedők ellen 540 es 280 korona követelés s járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt es 610 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírósnak 1915. évi fenti számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- es felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedők lakásukon Gyimesfelsőlokon leendő megtartása határidőül 1916. február 9-ik napján délelőtti 8 órája kitűzetik, amikor a bíróilag lefoglalt ingók es pedig: üszök a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség eseten becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna es ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttéül írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulaszták, mert különben csak a vételár fölőlegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1915. évi december hó 29-ik napján.
KERESZTES GYULA
kir. bir. végrehajtó.

FOGAK!

brassói Greising Albert
önálló fogászatra jogosított

**Közóhajra Csikszere-
redába költözött:**

Elvégez minden fogorvosi műtéteket, u. m.: foghuzást helyi érzéstelenítéssel, arany es más töméseket; készít műfogakat es teljes fogsorokat szájpadlás nélkül, korona es hidmunkálatokat.

10 évi garancia!

Lakása: **Kossuth Lajos-utca 8. sz.**
Dr. Zakariás Manó ügyvéd házában.

FOGAD:

Délelőtt
8—12 óráig

Délután
2—5 óráig

**Vasár- es ünne-
napok kivételével.**

33—

HIRDETÉSEK

Holesó árszámítás
mellett közölitet-
nek s felvétetnek
a kiadóhivatalban.

Sz. 248—1915.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járás-bírósnak 1915. évi Pk. 3803/3. számú végzése folytán dr. Kovács Gyárfás ügyvéd által képviselt Csikborzsova közbirtokossága végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 2440 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2880 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírósnak fenti számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakásukon Gyimesközéplokon leendő megtartása határidőül 1916. évi január hó 31-ik napján d. e. 8 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: széna, marhák, fa stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1915. évi december hó 29-ik napján.

KERESZTES GYULA,
kir. bir. végrehajtó.

165—1915. szám.

Faeladási hirdetés.

Csikszentmiklós egyházmegye eladja Csikszentmiklós községben az egyházmegye gyűléstermében 1916. évi január hó 24-én délelőtt 9 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Csikszentmiklós II. rész Gyimesbükki községe határában levő Sánca'ak nevű erdejének mintegy 298'04 kat. hold területén 15861—1910. sz. F. M. rendelettel kihasználásra engedélyezett luc, jegenye és bükki faállományát. Az 1916. január 11-re kitűzött árverés tehát ezen hirdetéssel 1916. január 24-re ha lástatik el.

A vágás területe a gyimesi országtól 6.5 kilométer, a Máv. gyimesbükki állomásától pedig 6.5 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 46,460 m³ ép lucfenyő, 9241 m³ ép jegenyefenyő és 3507 m³ bükki tűzifát tartalmaz.

Kikiáltási ár 510,712 korona, bánatpénz a kikiáltási árnak 10 százaléka. Kihhasználás időtartama 5 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a szépvízi m. kir. járási erdő gondnokságnál rendelkezésre állanak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálat is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szébeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikszentmiklós, 1915. évi december hó 17-én.

Keserő András, Kovács Mihály,
elnök. ellenőr.

Antal Domokos,
gondnok.

KIADÓ URI LAKÁS

Csikszeredában, a Szentlélek-utcában folyó évi április 1-től, mely áll 3 utcai szoba, ebédlő, konyha, kamra, fürdőszoba, sütőház, kemma, kut, két sertés ól, nagy kerthelyiség és külön udvarral.

Értekezni lehet Gáspár József tulajdonossal, Csikszereda, Apaffi M.-utca.

Csikszeredában, Kossuth Lajos-utca 5. szám alatt

4 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás

1916. évi április hó 1-re
kiadó.

Értekezni lehet Krausz Mihály-nál, Csikszentdomokoson.

Nemzetközi HALOTTSZÁLLÍTÁSI iroda

Temetkezési Intezetek Egyesülete

Budapesti iroda VIII., Üllői-ut 14., I. em. l. Telefon József 32—12.

Elhunyt hőseinknek exhumálását, hazaszállítását és az ezzel kapcsolatos összes teendőket végzését, kegyeletesen, szakszerűen, gyorsan és a legmegtámányosabb feltételek mellett intézi.

Az ország minden részében és a külföldön mindenütt működő tagjai a megbízásoknak akadálytalan és gyors teljesítését teszik lehetővé.

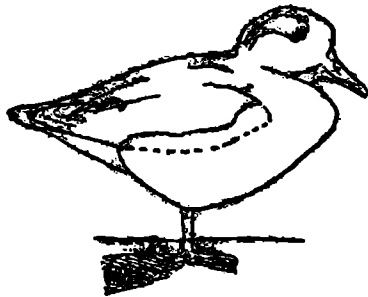
3-4

Tanárok, tanítók és más érdeklődők figyelmébe!

ÉP MOST JELENT MEG:

„A MADÁRTÖMÉSZET KÉZIKÖNYVE“

című munka, melyből a madártömeszetet bárki elsajátíthatja.

A 131 oldalán megjelent munkát Szemere László, az ornithologiai központ volt tisztviselője, a zsögödi Madártani Allomás (madártömlő intézet) tulajdonosa írta. Illusztrálva van dr. Szilágy Tibor és szerző fényképfelvételével és rajzaival. A könyvnek más irányú használhatósága is van, amennyiben benne a különféle magyarországi madártani szakírók által használt madárnevek tisztázva vannak egyeztető betűsorokkal.

Kapható Vákár L. könyvkereskedésében, Csikszeredában.

Ára 2 korona 40 fillér frankó.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Értesítjük Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy Csikszeredában a Kossuth Lajos-utcában (Lázár Domokos-féle ház) már évtizedek óta fenálló

FÉRFI ÉS NŐI FODRÁSZ-ÜZLETEINKET

1914. évi október hó 1-én áthelyeztük az Apaffi Mihály-utca (Jakab Gyula-féle ház, a Hutter-szállodával szemben). A borbély-üzlet mellett külön bejáratú van a női fodrász-terem, kényelmesen berendezve, hol elvállalunk mindennemű női hajmunkát és délutánként higiénikus fejmosást villanyszáritóval (meleglevegővel). Midőn ezt igen tisztelt vendégeinknek szives tudomására hozzuk, nem mulaszthatjuk el, hogy köszönetet ne mondjunk eddigi pártfogásukért s egyben kérjük, hogy jövőre is sziveskedjenek támogatni s viszont mi is biztosítjuk vendégeinket a szolid kiszolgálásról. Maradunk kiváló tisztelettel:

Szabó Lajos és neje, férfi és női fodrász.

Raktáron tartunk mindennemű kész hajmunkákat és női pipere cikkeket.

66-

HEGYESSY LAJOS

első gyergyói asztalosáru-gyára Gyergyószentmiklóson.

Nagy termelés mindenféle épület asztalos munkákban. Dus raktárt tartok sajátkészítésű butoraimból, ugyszintén kárpitos árukból is.

Meghívásra személyesen megjelenek.

Árajánlattal szivesen szolgálom.

38-